

T Á J É K O Z T A T Ó

Érintésvédelmi, tűzvédelmi és villámvédelmi felülvizsgálat szükségessége Kapcsolódó törvények, jogszabályok és jogkövetkezmények

Egy céget vagy a vállalkozást tönkre tud tenni vagy akár teljes egzisztenciája is rámehet a cégvezetőnek, egy gondatlan veszélyeztetésből, vagy véletlen balesetből (melyre ugye nem számít senki!) adódó kártérítési igény felmerülése!

A vállalkozásban a villamos gépek, berendezések, hálózatok biztonságos üzemeltetése a **cégvezető felelőssége!**

Nagyon komoly és visszafordíthatatlan anyagi, jogi és büntetőjogi következményei lehetnek a biztonságtechnikai felülvizsgálatok elmaradásának, ezáltal az elavult, elhasználódott, vagy esetleg nem megfelelően kialakított villamos gépek, hálózatok üzemeltetésének, melyre igen sokan csak a baleset illetve káreset bekövetkezte után döbbennek rá. Sajnos sokan úgy vélik, hogy eddig sem volt probléma ezután sem lesz. Ez nem így van! A villamos berendezések állaga, elhasználódottsága idővel vesztesen romlik, és egyre veszélyesebbé válik! A villamos berendezések környezete, rendeltetése megváltozhat, mely nagymértékben befolyásolja a berendezések biztonságos üzemeltetését.

Igen sok kellemetlenségtől és nem utolsó sorban, **kiadástól menthetjük meg a vállalkozást** és Önmagunkat, amennyiben a felülvizsgálatok és az esetleges hibák feltárása megtörténik és el vannak hátrítva, valamint erről a minősítő iratok elkészültek és hatályosak.

A vállalkozásoknál, megfelelő szaktanácsadással a hiányosságok jelentős részét **meg lehet szüntetni** vagy a kockázatot a lehető legkisebbre tudjuk csökkenteni és ezzel **Ön bizonyíthatóan megtett mindent a balesetek, káresetek elhárítása érdekében!**

Hasznosnak tartom tisztázni, hogy a

- veszélyeztetés,
- munkabaleset,
- vagy egyéb szabálysértés

milyen, a vállalkozás vezetőt érintő következményekkel járhat.

Nem mindenki tudja, hogy az esetleges **bírságon** kívül a veszélyeztetésnek vagy munkabalesetnek **kártérítési és büntetőjogi** következményei is lehetnek, pl.: a munkavállaló vagyoni és nem vagyoni kárát is meg kell téríteni, tűz vagy más jellegű baleset esetén nem **csak a közvetlen, hanem az okozott egyéb károkért, veszélyeztetésért is felelőségre vonhatják!** Ezen kívül a munkáltató kötelezhető a Társadalombiztosítás gyógykezeléssel és rokkantnyugdíjjal kapcsolatos **összes költségének** megtérítésére, mely **millió nagyságrendű** is lehet, ezért **minden vállalkozásvezetőnek fontos ezek ismerete.**

Ha a munkáltató a munkavédelmi törvényben előírtakat **nem tarja be** (még ha ez nem is okoz balesetet, „csak” veszélyeztetést valósít meg!), az ellenőrző hatóságok enyhébb esetben **szabálysértési**, súlyosabb veszélyeztetésnél illetve baleset esetén **munkavédelmi bírságot**, és/vagy feljelentést alkalmaznak. Feljelentés esetén a **büntetőjogi felelősség** is felmerül.

Amennyiben úgy ítéli meg, hogy az Ön Cégének, Vállalkozásának szüksége lehet a felülvizsgálatok elvégzésére, a hibák, hiányosságok feltárására, akkor a lent megadott elérhetőségeken bizalommal keressen fel.

Készséggel állok rendelkezésére szaktanácsadással, állapot felméréssel, elektromos kivitelezéssel, villamos berendezések (hálózatok) felülvizsgálatával, minősítő iratok (érintésvédelmi, szabványossági, villámvédelmi jegyzőkönyv) készítésével kapcsolatos feladatai elvégzésében.

Elérhetőség:

Tel.: (+36) 30-9388-913

E-mail: info@fedax.hu

A felülvizsgálat feladata, célja

A **használatba vétel előtt** a felülvizsgáló új, jó állapotban, feltehetőleg hibátlan berendezést ellenőriz.

Az **időszakos ellenőrzéskor** az elhasznált, javított, karbantartott, átalakított, esetleg elhasználódott, leromlott állapotú villamos berendezést vizsgálja élet- és vagyon- (tűz-) védelem szempontjából a hatályos törvények, rendeletek, jogszabályok, szabványok alapján.

Feladata:

- az új szerelés, létesítés, villamos berendezés ellenőrzése;
- a villamos berendezés elhasználódásának, kopásának vizsgálata;
- a szerelői beavatkozások szakszerűségének ellenőrzése;
- a villamos berendezések környezetének változása miatti veszélyek, hibák feltárása.

Az évek óta használt villamos berendezések csak a legritkább esetben hibátlanok. Az időszakos ellenőrzés, illetve az arról készült dokumentáció célja:

- a hibák feltárása, megfogalmazása;
- javításához a szükséges szakértői segítség megadása.

Ellenőrző hatóságok

A jogszabályokban leírtak betartását (érintésvédelmi, szabványossági /tűzvédelmi/ és villámvédelmi felülvizsgálat után kiállított minősítő iratok meglétét és hitelességét) az alábbi, hatósági jogkörrel rendelkező szervek (szűrőpróba szerűen illetve baleset, káreset után minden esetben) ellenőrzik, felügyelik:

- Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség;
- Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága;
- Önkormányzati Tűzoltóság.

Érintésvédelmi felülvizsgálat

Hatályos törvény: 1993. évi XCIII. törvény a Munkavédelemről.

2005 decemberében adta ki a Foglalkozáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium a 22/2005. (XII.21) FMM rendeletét, amely a korábbi eljárási rendnek megfelelően kötelezően előírja az érintésvédelmi szerelői és szabványossági felülvizsgálatok elvégzését.

A 22/2005. (XII.21) FMM rendelettel módosított, a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló 14/2004. (IV.19.) FMM rendelet a 2. §-ban a felülvizsgálatra a következőket határozza meg:

„ 5/A. § (1) A kisfeszültségű erősáramú villamos berendezés közvetett érintés elleni védelmének (érintésvédelem) ellenőrző felülvizsgálatáról és időszakos ellenőrző felülvizsgálatáról a munkáltató – a 4-5. §-ban foglaltaktól eltérően- a berendezés szerelői ellenőrzésének, illetve szabványossági felülvizsgálat keretében gondoskodik.

(2) Az ellenőrző felülvizsgálatot az üzemeltetés megkezdését megelőzően, valamint az érintésvédelem bővítése, átalakítása és javítása után a szerelés befejező műveleteként kell elvégezni érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálattal.

(3) Az időszakos ellenőrző felülvizsgálatot legalább a következő gyakorisággal kell elvégezni:

- a) áram-védőkapcsolón havonta szerelői ellenőrzéssel*
- b) kéziszerszámokon és hordozható biztonsági transzformátorokon évenként;*
- c) a Kommunális- és Lakóépületek Érintésvédelmi Szabályzatáról szóló 8/1981. (XII.27.) IpM rendelet alkalmazási körébe tartozó villamos berendezéseken 6 évenként szerelői ellenőrzéssel;*
- d) egyéb villamos berendezéseken 3 évenként szabványossági felülvizsgálattal.”*

A helyiség jellegétől, villamos berendezés használatától, technológiai körülményektől, létesítmény veszélyességi fokától függően a jogszabály és a vonatkozó szabványok, ettől szigorúbb gyakoriságot is előírnak az érintésvédelmi felülvizsgálat időpontjára vonatkozóan, melyet az elkészült jegyzőkönyv tartalmaz.

Szabványossági (tűzvédelmi) felülvizsgálat

Hatályos törvény: 1993. évi XCIII. törvény a Munkavédelemről.

A szabványossági (tűzvédelmi) felülvizsgálatot a 28/2011.(IX.6.) BM. rendelet (3. rész XII. fejezet) által hatályba léptetett Országos Tűzvédelmi Szabályzat (OTSZ) írja elő. Az OTSZ *jogszabály*, melynek betartása élet- és vagyon- (tűz-) védelem szempontjából *kötelező*.

A jogszabály értelmében *legalább* az alábbi gyakorisággal kell a szabványossági felülvizsgálatokat elvégezni:

- 1) *A szabványossági (tűzvédelmi) felülvizsgálatot kell elvégezni:*
 - a. *az üzemeltetés megkezdését megelőzően;*
 - b. *az áramkörök bővítése, átalakítása és javítása után a szerelés befejező műveleteként;*
 - c. *illetve ha a helyiség használatában technológiai változás következik be és a tűzveszélyességi osztályba sorolás megváltozik.*

- 2) *Időszakos szabványossági (tűzvédelmi) felülvizsgálat esetén:*
 - a. *„A” és „B” tűzveszélyességi osztályú helyiségekben legkésőbb 3 évenként*
 - b. *„C”, „D” és „E” tűzveszélyességi osztályú helyiségekben legkésőbb 6 évenként*

A helyiség jellegétől, villamos berendezés használatától, technológiai körülményektől a létesítmény veszélyességi fokától függően a jogszabály és a vonatkozó szabványok, ettől szigorúbb gyakoriságot is előírhatnak a felülvizsgálatok időpontjára vonatkozóan, melyet az elkészült jegyzőkönyv tartalmaz.

Villámvédelmi felülvizsgálat

Hatályos törvény: 1993. évi XCIII. törvény a Munkavédelemről.

A villámvédelmi felülvizsgálatot a 28/2011.(IX.6.) BM. (OTSZ 3. rész XIV. fejezet) rendelet által hatályba léptetett Országos Tűzvédelmi Szabályzat (OTSZ) írja elő. Az OTSZ *jogszabály*, melynek betartása élet- és vagyon- (tűz-) védelem szempontjából *kötelező*.

A jogszabály értelmében *legalább* az alábbi gyakorisággal kell a villámvédelmi felülvizsgálatokat elvégezni:

- 1) *Villámvédelmi felülvizsgálatot kell elvégezni:*
 - a. *az üzemeltetés megkezdését megelőzően;*
 - b. *illetve ha az építmény használatában technológiai változás következik be és a tűzveszélyességi osztályba sorolás megváltozik.*

- 2) *Időszakos villámvédelmi felülvizsgálat esetén:*
 - a. *„A” és „B” tűzveszélyességi osztályú helyiségekben legkésőbb 3 évenként*
 - b. *„C”, „D” és „E” tűzveszélyességi osztályú helyiségekben legkésőbb 6 évenként.*

Az építmény jellegétől, villamos berendezés használatától, technológiai körülményektől a létesítmény veszélyességi fokától függően a jogszabály és a vonatkozó szabványok, ettől szigorúbb gyakoriságot is előírhatnak a felülvizsgálatok időpontjára vonatkozóan, melyet az elkészült jegyzőkönyv tartalmaz.

Lehetséges jogkövetkezmények a munkavédelmi törvények, rendeletek megsértése vagy munkabaleset esetén

A Munkavédelmi törvény, a Szabálysértési törvény, a Munka törvénykönyve, a Büntető törvénykönyv, a Társadalombiztosítási törvény, és az Egészségbiztosítási törvény, idevonatkozó fontos részeit az alábbiakban ismertetem.

Szabálysértések („218/1999 Korm. rend. egyes szabálysértésekről” alapján)

E szerint **60.000 forintig terjedő pénzbírsággal sújtható szabálysértést követ el az, aki**

- *A munka egészséges és biztonságos végzésére, és annak ellenőrzésére vonatkozó szabályokat megszegi, vagy feladatkörében a szabályok végrehajtásának mellőzését eltűri.*
- *Vállalkozás vezetőként az üzemi balesettel vagy foglalkozási betegséggel kapcsolatos kivizsgálási, nyilvántartási és bejelentési kötelezettségét kellő időben nem teljesíti, valótlan adatot közöl, illetőleg a baleset valódi okát eltitkolja, vagy feltárását megakadályozza.*
- *A termelő vagy biztonsági berendezést az előírt előzetes vizsgálat nélkül vagy annak kedvezőtlen eredménye ellenére, illetőleg érvényének lejártja után üzemben tart.*
- *A termelő vagy biztonsági berendezés üzemeltetésére, illetve karbantartására vonatkozó biztonsági szabályokat nem tartja meg.*
- *A termelő vagy biztonsági berendezésnek a biztonsági szabályzatokban, szabványokban előírt szerelvényeit (segédberendezéseit) kiiktatja vagy nem tartja üzemképes állapotban.*

Munkavédelmi bírság (1993. évi XCIII. Törv. 82. § alapján)

A felügyeltek **50 000 Ft - 10 000 000 Ft-ig terjedő munkavédelmi bírságot** alkalmaznak a biztonságos munkavégzésre vonatkozó követelmények teljesítését elmulasztó, és ezzel a munkavállalót vagy környezetét **súlyosan veszélyeztető** vállalkozás vezetővel szemben.

Súlyos veszélyeztetést jelent:

- *A munkavédelmi üzembe helyezés elmulasztása.*
- *Az időszakos biztonsági felülvizsgálatok elmulasztása.*
- *A balesetet okozó gép, soron kívüli ellenőrzésének elmulasztása.*
- *Az 54. § (2) bekezdésében meghatározott kockázatértékelés elmulasztása.*
- *a szükséges biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök működésképtelensége, illetve hiánya.*

Az egészségügyi és nyugdíj ellátások költségeinek megtérítése

Sérüléssel járó balesetnél a társadalombiztosítás gyógykezeléssel és rokkantnyugdíjjal, özvegyi nyugdíjjal kapcsolatos költségeit a munkáltatónak az alábbiak szerint meg kell térítenie:

- *A foglalkoztató **köteles megtéríteni** az üzemi baleset vagy foglalkozási megbetegedések miatt felmerült egészségbiztosítási ellátást, ha ez annak következménye, hogy ő vagy **megbízottja a kötelező munkavédelmi szabályokban foglalt kötelezettségének nem tett eleget**, vagy ha a balesetet szándékosan idézte elő. (1997 évi LXXXI. Törvény 67. § alapján)*
- *A foglalkoztató **köteles megtéríteni** a baleseti rokkantsági nyugdíjat, a baleseti hozzátartozói nyugellátást, ha a baleset annak a következménye, hogy ő vagy megbízottja a munkavédelemről szóló **1993. évi XCIII. törvény előírásainak nem tett eleget**, vagy ha a balesetet szándékosan idézte elő. (1997 évi LXXXI. Törvény 87. § alapján)*

Ezen költségek az APEH útján köztartozásként behajthatóak, a nyugdíjak és járadékok a vállalkozás megszűntetésekor egy összegben fizetendők!

Kártérítés a dolgozónak

Ha a dolgozó a munkaviszonyával összefüggésben balesetet szenvedett, akkor emiatt keletkezett kárát a munkáltatójának meg kell térítenie. A kár lehet:

- *A személyt érő sérülésekből eredő kár (például keresetkiesés, keresőképtelenség, stb.).*
- *A személyt érő sérülések elhárításával, azok káros hatásainak helyrehozásával kapcsolatos károk, költségek.*
- *Egyéb vagyoni károk.*
- *Nem vagyoni (tipikusan a személyhez fűződő jogokkal kapcsolatos) kár.*

Sokszor a baleset bekövetkezte nem róható sem a dolgozó, sem a munkáltató terhére, mégis a munkáltatónak vétkességére tekintet nélkül, teljes mértékében meg kell téríteni a kárt.

Akkor tud a munkáltató kimenekülni kártérítési fizetési kötelezettsége alól, ha be tudja bizonyítani, hogy működési körén kívül eső elháríthatatlan ok következménye volt a baleset (kár), vagy maga a dolgozó okozta a bajt kizárólagosan és elháríthatatlanul.

Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amelyet a munkavállaló vétkes magatartása idézett elő. (A kárviselés arányát az dönti el, hogy a munkavállaló vétkes közrehatása milyen mérvű volt.)

Másfajta felelősség terheli az egyéni vállalkozó munkáltatót a dolgozónak okozott kárért, ha maximum 10 főt foglalkoztat. Neki csak akkor kell a kárt megtéríteni, ha vétkesség terheli, tehát ha vagy szándékosan, vagy gondatlanul, de az ő magatartása, körülményei miatt következett be a kár. A vétkességét a Munka tv. vélelmezi, csak akkor mentesül a felelősség alól, ha **bebizonyítja**, hogy vétkesség nem terheli, ekkor a dolgozót ért **kár megfizetésére nem kötelezhető**.

Büntetőjogi felelősség

A munkavédelmi szabályok megszegőivel szemben alkalmazható *legsúlyosabb* joghátránnyal a *büntetőjogi felelősségre* vonás jár a Büntető Törvénykönyv (BTK:1978.évi IV. t) alapján. A munkavédelmi szabályszegésre ez akkor vonatkozik, ha egyben bűncselekményt is megvalósít.

BTK 171.§.

(1) *Aki foglalkozása szabályainak (A Munkavédelmi törvény 11.§-ban foglalt biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok is ennek minősülnek) megszegésével más **gondatlanságból közvetlen veszélynek tesz ki**, vagy testi sértést okoz, **egy évig** terjedő szabadságvesztéssel, **közérdekű munkával** vagy **pénzbüntetéssel** büntetendő.*

(2) *A büntetés*

• **három évig** terjedő szabadságvesztés, ha a maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást, vagy tömegszerencsétlenséget okoz;

• **egy évtől öt évig** terjedő szabadságvesztés, ha halált okoz;

• **két évtől nyolc évig** terjedő szabadságvesztés, ha kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz;

(3) *Ha az elkövető a **közvetlen veszélyt szándékosan** idézte elő, büntetett követ el, és az*

(1) *bekezdés esetén **három évig**,*

(2) *bekezdés esetén – az ott tett megkülönböztetéshez képest*

- **öt évig;**
- **két évtől nyolc évig;**
- **öt évtől tíz évig**

terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.